

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

Καλή αρχή.

Κοινή πια ευχή για ό,τι βλέπει το φως, για ό,τι γεννιέται.

Εφημερίδα λοιπόν, ένα έντυπο τεσσάρων σελίδων κάθε τρεις μήνες. Τέσσερες φορές το χρόνο θα εκδίδεται μπροστά στα μάτια μας, τη μνήμη μας και τη ψυχή μας.

Ενα τετρασέλιδο δγαλμένο μέσα απο τη δικιά μας ζωή και πραγματικότητα. Ενα τετρασέλιδο, ενα παράθυρο ανοιχτό δίχως κουρτίνες και άλλα, μόνο με ενα βασικό στο πρεβάζι και ενα υφάδι απλωμένο στον ήλιο. Ένα παράθυρο ανοιχτό για όλους.

Με αυτή την έκδοση ο Σύλλογος δεν έχει μεγάλες φιλοδοξίες και απαιτήσεις. Να τα πούμε θέλουμε, να πούμε τα δικά μας. Νομίζουμε ότι χρειάζεται. Η εποχή μας έκανε το παν να μας χωρίσει. Μας σκόρπισε όπως τα φύλλα ο άνεμος. Άλλοι στο χωριό, άλλοι στην Αθήνα, άλλοι στην Αμερική, άλλοι στην Αυστραλία. Άλλοι εδώ και άλλοι εκεί με λίγα λόγια.

Μ' αυτό το έντυπο θέλουμε ν' αντισταθούμε, να πιάμε κόντρα στον άνεμο. Να θρεθούμε. Αυτό το ανθρώπινο επιδιώκουμε. Νομίζουμε ότι επιδιώκεται γιατί έχουμε κοινές ρίζες, κοινές παραδόσεις και μνήμες κοινές.

Η εφημερίδα μας θα είναι στο φως μικρή - μικρή. Μόλις τέσσερες σελιδούλες. Το αν και πόσο θα μεγαλώσει εξαρτάται από τη συνεργασία όλων.

Μέχρι τώρα Μηλιώτισσα ήταν η μόνα μας και η δελφή μας. Από αυτή τη στιγμή μπαίνει και κάτι άλλο στην οικογένεια. Η εφημερίδα μας. Ακόμη καλύτερα.

Μηλιώτισσα

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΥΣ ΜΑΣ

Σε όποιους ξένους τόπους και να βρίσκεστε, οι αποστάσεις δε μας χώρισαν. Εσείς το δείξατε με την αδιάκοπη ηθική και υλική συμπαράστασή σας για τη λύση των προβλημάτων του τόπου μας. Θέλουμε και μεις με αυτήν την εφημερίδα να έρθουμε κοντά σας.

Να σας πούμε τα νέα μας.

Περιμένουμε τα δικά σας.

Μηλιώτισσα

Προσεγγίζοντας την ιστορία και παράδοση του χωριού μας

Ενας από τους πρωταρχικούς στόχους του Συλλόγου, με την έκδοση αυτής της εφημερίδας είναι να καταγράψει όσο είναι δυνατόν την ιστορική και πολιτιστική ταυτότητα του χωριού μας.

Εκινάμε μια προσπάθεια επαφής με την ιστορία του χωριού μας και ιδιαίτερα με την παράδοση, η οποία μέρα με τη μέρα χάνεται μαζί με τους ανθρώπους που την έφεραν. Ευτυχώς υπάρχουν ακόμη στη ζωή μερικοί γέροντες οι οποίοι είτε από αφηγήσεις των παππούδων τους ή από δικά τους διώματα είναι σε θέση να μας φέρουν σ' επαφή με τις ρίζες μας.

Η πολιτιστική επιτροπή που όρισε ο Σύλλογος από άτομα που διαμένουν στο χωριό πιστεύουμε θα συμβάλλει θετικά σ' αυτό το σκοπό.

Ηδη, έθιμα, παλιές συνήθειες και αξίες στο πέρασμα του χρόνου ξεχνιούνται. Η καινούργια γενιά σιγά - σιγά αποκόβεται από τις ρίζες της κι αυτό πρέπει κάπου να μας προβληματίζει. Δεν ρίχνουμε ευθύνες στους νέους, κάθε άλλο. Αυτά τα φαινόμενα έχουν τις αιτίες τους και πολλές απ' αυτές είναι έξω από μας. Πιστεύουμε όμως ότι είναι καθήκον να ξέρουμε κάτι για τον τόπο που είδαμε πρώτα το φως. Για τον τόπο που παίζαμε, που σπερμήθηκε. Να ξέρουμε κάτι για τον τόπο των πατέρων μας. Οποιας μπορεί να βοηθήσει με στοιχεία, η προσφορά του είναι πολύτιμη.

Εγκαινιάζοντας αυτή την προσπάθεια, θεωρήσαμε σκόπιμο στο πρώτο φύλλο να παρουσιάσουμε μερικά αποσπάσματα από την «ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΗΛΕΩΝ ΗΛΕΙΑΣ» του Παναγιώτου Σπ. Μπιλάλη, Έκδοση 1972 και συγκεκριμένα απο το πρώτο κεφάλαιο με τίτλο

«ΑΙ ΜΗΛΕΑΙ ΠΡΟ ΤΟΥ 1829»

«Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, ενα αιώνα περίπου προ της εθνικής απελευθέρωσης, εις την σημερινήν γραφικήν θέσιν των Μηλεών, οι πρώτοι κάτοικοι, ποιμένες και γεωργοί, απετέλεσαν τον πρωτόγονον

και υποτυπώδη οικισμόν του Χωριού μας. Οι μικραί πλινθόκτιστοι οικίαι ήσαν εγκατεσπαρμέναι εν μέσω πολλών ποιμενικών καλυδών. Η απόφασις των πρώτων κατοίκων, να εγκατασταθούν πέντε χιλιόμετρα μακρὰν του Λάλα, ητο πράγματι ηρωική. Διότι, εις το ιστορικόν Λάλα, είχαν την έδρα των οι Τουρκαλδανοί Λαλαίοι, ονομαστοί δια την πολεμικήν ανδρείαν των, οι οποίοι, εκ του οροπεδίου της ορεινής Ηλείας, επέσποζον και ενέπνεον τον φόβον και τον τρόμον εις ολόκληρον την Ιπιδινην Ηλείαν και εις μέγα μέρος της λοιπής Πελοποννήσου.

«Κατά την ζώσαν παράδοσιν των προγόνων μας, διαφυλαχθείσαν απο γενεάς εις γενεάς, πρώτος οικιστής των Μηλεών Ηλείας είναι ο Μπακοδασίλης, ονομαστός ποιμήν προβάτων, ετσέ λιγκας». Ο Μπακοδασίλης γνω-

μάσθη και Παπαρούγας, διότι, λόγω του φόβου εκ των Τουρκαλδανών Λαλαίων, δεν είχε μόνιμον κατοικίαν. Μη λησμονούμε, οτι ο πρώτος οικιστής εγκατεστάθη εις την Γενέτειράν μας το 1707 μ.Χ., δηλαδή εις εποχήν κατά την οποίαν, ολα ετάσκιζε η φοβέρα και τα πλάκωνε η σκλαβιάς Σήμερον, δεν υπάρχει το όνομα Μπακοδασίλης εις το Χωριό μας. Εκ των τριών υιών του Μπακοδασίλη, Αργυρίου, Σπηλίου και Αθανασίου, κατάγονται πολλοί σύγχρονοι οικογένειαι των Μηλεών, με διάφορα επώνυμα, οι οποίοι έχουν μακρὴν συγγένειαν μεταξύ των.

«Το χωριό των Μηλεών, ως πλησιέστερον εις το Λάλα, εδέχετο πρώτον την εξωντικὴν επίθεσιν των Τουρκαλδανών Λαλαίων. Το Δούκα δεν υπέφερε τόσο εκ της φονικής ματίας των κατακτητῶν, διότι οι Δουκαίοι εχρη-

σιμοποιούντο ως γραμματεῖς των Λαλαίων Αγάδων. Οι υπόδουλοι Λαλιώται, επί 114 ολόκληρα ἔτη, απο του 1707 εως του 1821, είχαν, ως ασφαλὲς κρησφύγετον, τεράστιον ἀπόκρυφον σπήλαιον ἐπὶ του δασώδους ὄρους της Φολῆς, το οποίον σήμερον είναι γνωστόν ως σπήλαιον του Γκουσέτη».

«Εἶναι πράγματι, συγκλονιστικὴ ἡ ἠθικὴ ἀντίστασις, την οποίαν προέβλεν, ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ο Μηλιώτης Ἀντώνιος Λέντζος, χάριν της προστασίας της θυγατρὸς του, ἐκώπιον του κινδύνου ἐκ μέρους ἐνὸς Τουρκαλδανού Λαλαίου Αγά. Ο Αγάς ἐπισκέπτεται, αἰφνιδίως, τον Ἀντώνιον Λέντζον και τον διατάσσει: «Γέρο, έμαθα, οτι έχεις μια πανώρια κόρη. Ἀκουσε, λοιπόν. Ἀύριο, πρῶτῃ - πρῶτῃ, να μου την φέρεις στὰ σαράι μου». Ο γέρον όμως Ἀντώνιος Λέντζος παρουσίασεν ἀδούλωτον ἠθικὴν φρόνημα. Εἰς το ἀκουσμα της δεδῆλου διαταγῆς του διεφθαρμένου Αγά, ὁ ἄγνός χριστιανὸς Μηλιώτης ἐπάγωσε. Να παραδώσει ο ἴδιος την ἀγνὴν κόρην του εις τον ἀντιχρίστον Ἀγάν; Ἡτο πρωτιώτερον να αποβάλῃ ο ἴδιος. Ἐφρίττε με την σκέψιν, οτι ἐπρόκειτο να συντελέσῃ εις τον ἠθικὸν φόνον της ἀγνῆς θυγατρὸς του. Τὴ ἐμνηστεύθη, λοιπόν, ο γέρον Ἀντώνιος Λέντζος; Ἐθεσεν ο ἴδιος πυρ, παρέδωκεν εις τας φλόγας την οίκίαν του και ἐκρυψε την κόρην του. Ο Αγάς, εν τῷ μεταξύ, ἐπερίμενεν εις το Λάλα την νέαν. Όταν εἶδε την καθυστέρησιν του Ἀντωνίου Λέντζου, ἐφίππος κατέφθασεν εις το Χωριό μας. Ἐκπληκτός όμως εἶδε καπνοὺς και ἐρείπια εις την θέσιν της οίκίας του Ἀντωνίου Λέντζου. Ἐπάνω εις τα ἐρείπια ἔκλαιεν ο γέρον Λέντζος. Όταν ἀντίκρυσε τον Ἀγάν, ἔπεσε και τον παρεκάλεσεν: «Αγά μου, λυπήσου με για τη συμφορὰ που με δρῆκε. Μη μου πάρῃς το κορίτσι μου και μου προσθέσῃς κι ἄλλη συμφορὰ». Η παντοδύναμος προστασία του Θεοῦ ἔκαμε το θαῦμα της. Ο Αγάς ἐλυπήθη τον γέροντα Ἀντώνιον Λέντζον και ἐφυγεν ἀμίλητος».

ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Πού είναι κείνος τα καλοκαίρια, που ο κάμπος ήταν ανάσταση, ήταν ζωή. Πάλη καλοκαίρια δρσερά που τώρα πια μόνο στη μνήμη κάπου-κάπου ανασαίνουν. Τι να θυμηθείς και τι να σώσεις. Αλλάζουν τα πράγματα κι οι εικόνες. Αλλάζουν οι εποχές. Εσύ παρά μερα σκαλίζεις πίσω σου να βρεις χαμένους θησαυρούς.

Παλιές αγάπες. Στο κάμπο τέτοια εποχή στηνόταν ένας καινούργιος οικισμός, αλλιώτικος, λειτουργικός. Παιδικές φωνές, κουδούνισματα κοπαδιών, χλιμιντρίσματα αλόγων, τραγούδια να μπλέκονται σε μιαν αρμονία αλλιώτικη. Το μισό χωριό τα δρόμια κοιμόταν έξω. Τι γινόταν στη Λιούτσα, στη Σκόδα. Σκηνές διαφορετικές μέρα — νύχτα, που σιγά-σιγά έσβυσαν αφήνοντας σιωπή. Ακόμη και οι καλύδες δεν άντεξαν στο χρόνο, γέρασαν κι αυτές. Εδώ—εκεί αν δεις καμιά τώρα κουρελιασμένη και φτωχή στην ερημιά να ζητιανεύει. Και να φανταστείς ήταν αρχόντισσα. Απ' όλα είχε κι έδινε. Τον ίσκιο της και το απάγκιο της το στρώμα της και τη φωτιά τα δρόμια.

Κι όσο κι αν ήτανε μικρή, όλο το κόσμο χώραγε.

Τα άλογα δεν θα τα ξαναβείς στο κάμπο. Φύγανε μαζί με κείνες τις εποχές, κι άφησαν ίχνη μόνο στη μνήμη μας.

Ο ΜΝΗΜΩΝ

Είκοσι τρείς τ' Αυγούστου

Πέρασες ήλιε κι έκαμες τις ετέρες στο κεφάλι μου και λύθηκε τ' αφάλι μου σα χόρεψα πολύ.

Το θέρος άγριο σε τούτο το τόπο ξερό και το νερό λίγο. Οι φωνές σου να τρανούν και να πολλαπλασιάζονται στις στέρφες και στις καλαμιές που τρίζουν το ντάλα μεσημέρι. Και τ' άγκάθια να μαλακώνουν τη νύχτα έτοιμα να τα χαϊδέψεις, τη μέρα σκληρά σα το πρόσωπό σου. Το θέρος σκληρό, όπως και τα χέρια σου όπως και η ψυχή σου μερικες φορές. Αύγουστος. Μια σταγόνα μέλι στ' αφάλι του σύκου. Μια σταγόνα μέλι στα χείλη σου.

Κι οι σταροκαλαμιές όρθιες ακόμη, περήφανες για τον αποκεφαλισμό τους στο κάμπο. Κι η

σκόνη στο κούτελό σου δυζαντινό εικόνησμα. Αύγουστος. Μέσα στα πόδια σου χιλιάδες αστρίτες να ερωτεύονται το φως. Μα τούτο το θέρος, μα τούτο του Αύγουστου γίνασαι κι όλος δέκα χρονών. Και στις είκοσι τρεις, ποιά μέρα θάπεφτε, ίδια μέρα θάταν, η καλύτερη Κυριακή. Γιορτινός, ήμερος. Στις είκοσι τρεις πίσω απο ενα ταμπούρλο.

Ρακατούν - κάν - κάν.

Ρακατούν - κάν - κάν.

Χορεύουν τα πόδια σου

Χορεύουν τα μάτια σου

Χορεύει η ψυχή σου.

Μέθυσες.

Χορεύεις Αύγουστε.

Μέθυσες Αύγουστε.

Και τα μαλιά σου σγουρά σα τ' άγκάθια, σκληρά τη μέρα, μα-

λακά τη νύχτα. Και τα μάτια σου ανοιχτά, φωτεινά, με τα μεγάλα πέλματα του ήλιου στο άσπρο τους. Σε βλέπω. Στις είκοσι τρεις και τούτο το θέρος που φθίνει.

Κι οι σταροκαλαμιές ακόμη όρθιες.

Σκληρά τα καλοκαίρια σου. Με τέτοια καλοκαίρια μεγάλωσες. Τέτοιοι Αύγουστοι σ' ανάθρεψαν.

Και πόσο χρονών νάσαι τώρα; Και νάναι η σταγόνα μέλι στα χείλη σου;

Κι οι αστρίτες;

Κι οι στέρφες;

Μα κοίτα να ιδείς. Το ξέρεις καλά. Κάποτε στις είκοσι τρεις, εκεί με το ταμπούρλο ρακατούν - καν - καν, περιούσε και κάτι στ' αυτιά σου σιγανά. Έκανες

πως δεν τ' άκουγες, σα τ' άγκάθια στη πυτιά του μεγάλου δάχτυλου που σ' άγκυλώνει.

Θα μεγαλώσεις γυιέ.

Θα ψηλώσεις.

Θα γίνεις άντρας.

Θα μεγαλώσεις.

Θα κλάψεις.

Θα κλαφτείς.

Θα μεγαλώσεις γυιέ.

Μα όσο και να ψηλώσεις

ο ίσκιος σου μικρός

το ντάλα μεσημέρι.

Και το ξέρεις αυτό. Γιατί είσαι από 'να πόπο με σκληρά θέρη. Γιατί είσαι από 'να τόπο, που στις είκοσι τρεις χορεύει ο Αύγουστος γυμνός και δεν ντρέπεται λίγο πριν πεθάνει.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Κ. ΛΕΝΤΖΟΣ

Ενας ειδικός γράφει για σας

ΑΜΠΕΛΙ ΚΑΙ ΚΡΑΣΙ

Σ' αυτήν εδώ τη στήλη κάθε φορά ένας ειδικός θα γράφει τις γνώσεις του για θέματα που αφορούν άμεσα τους κατοίκους του χωριού μας.

ΙΣΚΑ: Όπου υπάρχει καλλιέργεια αμπελιού, υπάρχει και ίσκα, κυρίως στα παλιά κλήματα ηλικίας πάνω από 20 - 25 χρόνων. Ο μύκητας της ίσκας προσβάλλει το κλήμα μέσα από τα τραύματα και τις τομές του κλαδέματος. Ο περιορισμός της ίσκας, αν όχι η αποφυγή της συνίσταται στις παρακάτω ενέργειες:

1) Αντικατάσταση των ξύλινων πασάλων (παλουκιών) με πασάλους από τσιμέντο ή σίδερο, γιατί τα ξύλινα παλούκια είναι η κύρια πηγή μόλυνσης.

2) Καταστροφή με κάψιμο (φωτιά) των προσβεβλημένων κλημάτων ή τμημάτων αυτών.

3) Μετά το κλάδεμα ραντίζουμε με κάποιο αρσενικό οξύ όπως τριοξείδιο του αρσενικού ή αρσενικόδες νάτριο ή κάλι. Φροντίζουμε το ράντισμα να γίνεται όταν στο κλήμα έχει αρχίσει η κυκλοφορία των χυμών για να πετύχουμε καλύτερη διείσδυση του φάρμακου στο εσωτερικό του κλήματος. Η ασθένεια εκδηλώνεται συνήθως Ιούλιο - Αύγουστο, όπου οι θερμοκρασίες είναι ψηλές και συνήθως μετά από βροχή.

ΠΕΡΟΝΟΣΠΟΡΟΣ: Αντιμετώπιση: Για μια σωστότερη καταπολέμηση πρέπει να γνωρίζουμε καλά την εξέλιξη (κύκλο) της αρρώστιας. Ο περονόσπορος υπάρχει στα νεκρά φύλλα στο χώ-

μα μετά το φθινόπωρο πέσιμο. Παρόντες που ευνοούν τη διάσπαση των σπορίων είναι η υγρασία και η θερμοκρασία 11 - 25 βαθμών Κελσίου. Η εκκλάση διαρκεί κατά μέσο όρο 7 ημέρες. Κυρίως δε η μεσημεριανή βροχή είναι περισσότερο επικίνδυνη, λόγω ζέστης, οπότε η μόλυνση γίνεται σε λιγότερο από 2 ώρες.

Καταπολέμηση: Με χημικά μέσα: Χαλκούχα προϊόντα όπως: (Βορδιγάλειος πολτός, οξυχλωριούχος χαλκός), ή ακόμα μυκητοκτόνα και χαλκούχα προϊόντα οργανικής σύνθεσης και τέλος τα συστηματικά μυκητοκτόνα.

Ο αριθμός των ραντισμάτων εξαρτάται από τις καιρικές συνθήκες. Συνήθως η πρώτη επέμβαση γίνεται στα πρώτα στάδια ανάπτυξης των νέων βλαστών. Τα επόμενα ραντισματα ακολουθούν ανάλογα με την υπάρχουσα υγρασία (βροχές) και θερμοκρασία. Μπορεί, δηλαδή, σε μία καλλιεργητική περίοδο να χρειαστούν 3 - 4 ραντισματα και σε μία άλλη ακόμα και 10. Το τελευταίο ράντισμα γίνεται μετά την πλήρη διακοπή αύξησης του αμπελιού.

Υπόψη: Ποτέ δεν ραντίζουμε όταν το αμπέλι βρίσκεται σε πλήρη ανθοφορία.

ΟΙΔΙΟ (θειοφασθένεια):

Παράγοντες που το ευνοούν είναι η υγρασία 15-25ο, θερμοκρασία 5-33 βαθ. Κελσίου με άριστη θερμοκρασία τους 25 βαθμούς και φως (θερμός και ξηρός καιρός).

Αμπελολόγου - Οινολόγου

Καταπολέμηση: Το οίδιο αναπτύσσεται στην εξωτερική επιφάνεια των χλωρών οργάνων (κυρίως φύλλα). Η πρώτη επέμβαση γίνεται σχετικά νωρίς ώστε να χτυπηθεί το οίδιο κατά την έναρξη ανάπτυξής του. Ο αριθμός των επεμβάσεων εξαρτάται από το μέγεθος της ασθένειας του προηγούμενου χρόνου. Τα θειαφισματα πρέπει να γίνονται με καιρό χωρίς αέρα και κυρίως μετά από βροχή. Κατά προτίμηση θειαφίζουμε πολύ πρωί ή αργά το απόγευμα. Απαραίτητο το θειαφισμα στην περίοδο της ανθοφορίας.

ΑΝΘΟΡΡΟΙΑ: Παράγοντες

που ευνοούν την ανθορροία είναι: 1) Η υπερβολική λίπανση με άζωτο ή και η έλλειψη του. 2) Το κοντό κλάδεμα που έχει σαν αποτέλεσμα τη μεγάλη δάσπαση (πυκνή). 3) Τα πολλά κορφολόγημα. 4) Η ζωρότητα του υποκειμένου (αμερικάνικο). 5) Ο υγρός και κρύος καιρός όπως επίσης και οι αέριδες.

Το καλό δέσιμο του καρπού ευνοούν: 1) Η ισορροπημένη λίπανση. 2) Τα πολλά και μεγάλα φύλλα την περίοδο της ανθοφορίας. 3) Το κατάλληλο υποκείμενο. 4) Το επίκαιρο κορφολόγημα. 5) Κανονικός καιρός την άνοιξη (θερμός - ξηρός).

Θεραπεία: Κανονική λίπανση — Μακρύ κλάδεμα με αμολυτές ή κοντό με πολλά κεφάλια — Υποκείμενο με μέτρια δάσπαση — Κορφολόγημα 2 - 3 μέρες πριν την άνθηση — Ελαφρύ ξεφύλλισμα των βλαστών για αερι-

σμό και φως των σαμπιών και αφαίρεση των πατόφυλλων. Αφαίρεση των τσιμπλών.

ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Το έδαφος είναι ο κύριος παράγοντας ανάπτυξης του αμπελιού και της παραγωγής που θα δώσει. Δύσκολα δέχεται προσδιορίζονται με ακρίβεια οι ανάγκες του αμπελιού σε λιπασματικά στοιχεία.

Τα κυριότερα στοιχεία που είναι απαραίτητα είναι: άζωτο, κάλι, φώσφορος. Τα ελληνικά εδάφη συνήθως δεν παρουσιάζουν μεγάλα ελλείματα φωσφόρου. Τα νεαρά αμπέλια έχουν κυρίως ανάγκη από κάλι. Όταν το αμπέλι εισάγει να δίνει καρπό, τότε ρίχνουμε κάλι κάθε 2ο χρόνο. Το κάλι και ο φώσφορος πρέπει να βάθονται γιατί είναι λιπάσματα που εξατμίζονται. Μόνο η αμμωνία (θειική ή νιτρική) μπορεί να ρίχνεται στην επιφάνεια. Μπορούμε να ρίχνουμε το χρόνο 20 - 30 κιλά στρέμμα θειική αμμωνία, 25 - 30 κιλά φώσφορο (για φτωχά εδάφη, γιατί στα πλούσια εδάφη είναι πεταμένα λεφτά) και 8 - 12 κιλά θειικό κάλι.

Για εποχιακή ενίσχυση υπάρχουν επίσης και τα διαφυλλικά λιπάσματα κυρίως για τη θεραπεία έλλειψης ιχνοστοιχείων όπως σίδηρος, μαγνήσιο κ.α.

ΚΡΑΣΙ

Τα άσπρα σταφύλια πρέπει να τρυγούνται όταν έχουν 11 - 11,5 βαθμ. BEAUME, ενώ τα μαύρα μεταξύ 12 - 12,5 βαθμ. BEAUME. Η αύξηση της οξύ-

τητας γίνεται με προσθήκη τρυγικού ή κιτρικού οξέος. Αν θέλουμε να αυξήσουμε την οξύτητα κατά 1ο,00 προσθέτουμε πριν τη ζύμωση 150 γραμ. τρυγικού ή 100 γραμ. κιτρικού στα 100 λίτρα μούστου. Η αύξηση του σακχάρου γίνεται με προσθήκη ζάχαρης. Για να αποδράσαν τα κρασιά χρειάζονται θερμοκρασία μεταξύ 20 - 25 βαθμ. Κελσίου. Οι χαμηλές θερμοκρασίες προκαλούν σταμάτημα της ζύμωσης. Η ζάχαρη προστίθεται στην αρχή ή κατά τη διάρκεια της ζύμωσης. Χρειάζονται 2 περίπου κιλά ζάχαρη για να αυξήσουμε κατά 1 (ένα) βαθμό για 100 λίτρα μούστου. Όταν αποδράσει το κρασί τότε κλείνουμε καλά το βαρέλι ώστε να μην παίρνει αέρα. (Πρόβλημα οξείδωσης). Οπότε μπορούμε να αρχίσουμε να πίνουμε τραβώντας από την πάνω κάνουλα του βαρελιού. Καλό είναι, πάντως, να γίνεται μια ανάλυση του κρασιού στην αρχή της άνοιξης γιατί υπάρχει κίνδυνος εκτροπής λόγω αζύμων σακχάρων.

Όσο για το ρετσίμι χρειαζόμαστε κατά κάποιο τρόπο σαν προστατευτικό σώμα μεταξύ κρασιού και αέρα. Ποτέ μη βάζετε περισσότερο από μισό κιλό στα 100 λίτρα, γιατί διαφορετικά θα πίνετε νέφτι και όχι κρασί. Πάντως η προσθήκη ρετσίμιου επιβάλλει την προσθήκη οξέων και τανίνης.

Κατάλληλες ποικιλίες: Μαντινέας (το γνωστό φιλέρι). Μοσχάτο, Σαββατιανό. Επίσης μπορεί να δοκιμαστεί και το Ασύρτηκο Σαντορίνης.

ΑΠΟ ΤΟ ΣΕΜΠΡΟ ΣΤΟ ΤΡΑΚΤΕΡ

Οι σημερινοί τρόποι ζωής μέσα παραγωγικής επιμετάλλευσης του εδάφους και των φυσικών πόρων, αναμφισβήτητα συνετέλεσαν στην οικονομική καλλιέργεια των κατοίκων του χωριού.

Από την άλλη μεριά όμως και αυτό θέλουμε να τονίσουμε εδώ, η τεχνολογική εξέλιξη είχε αρνητικές συνέπειες στις σχέσεις των ανθρώπων μεταξύ τους, καθώς και στις σχέσεις τους με το περιβάλλον.

Η πρωτόγονη γεωργική καλλιέργεια είχε τη δική της γραφικότητα, τη δική της ιεροτελεστία και το πιο σημαντικό προϋπέθετε το θεσμό του «σεμπρού».

Για να γίνει η «σεμπριά»

έπρεπε να διατηρούμε με το συγχωριανό καλές σχέσεις. Έπρεπε να μην είμαστε αυτό που λέμε «τσακωμένοι» «μαλωμένοι». Εκτός ότι προαπαιτούσε αυτός ο θεσμός δεσμούς βοηθούς και στη διατήρησή τους.

Το ίδιο συνέβαινε και με τη «δανεικαριά». Τηρήχει εκεί έντονος βαθμός αλληλεγγύης. Ο ένας βοηθούσε τον άλλον να θερίσει το χωράφι του ή να σκάψει το αμπέλι του, για να τον βοηθήσει έπειτα κι εκείνος. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να βλέπεις δικά άτομα μαζί στον ίδιο χώρο, στο χωράφι ή στο αμπέλι, να εργάζονται, με τις τρίτσες τους οι άνδρες, με τα φακίδια τους οι γυναίκες, να λένε τα δικά

τους και να αρχίζουν που και που και κανένα παραδοσιακό τραγούδι. Ολα αυτά σήμαιναν γραφικότητα, παράδοση, ζωντάνια. Και κείνες οι εποχές δεν είναι και τόσο μακρινές. Ολοι λίγο πολύ τις έχουμε στις μνήμες μας. Ήταν σίγουρα κάπως αλλιώς τα πράγματα.

Οι άνθρωποι ήταν με τη γη συναισθηματικά δεμένοι, κι ως στράγγιζαν πάνω της τον ιδρώτα τους από το πρωί μέχρι το βράδυ. Κι ως μη τους έδινε πολλά. Το παίρνανε σα μοίρα. Την αγαπούσαν, τη σεβόντουσαν, έδεναν μαζί της. Το ίδιο και ακόμη περισσότερο συνέβαινε με τα ζώα.

Το άλογο το φώναζαν με το όνομά του και ένα «μου» στο τέλος. Ντορή

μου, Καρά μου, Τσίλη μου. Αυτό το «μου» δεν ήθελε να δείξει την σχέση ιδιοκτησίας, αυτό το «μου» έδειχνε το βαθμό δεσμού φιλίας του ανθρώπου με το ζώο του.

Το τρακτέρ, η φρέζα, η θεριζοαλωνιστική δεν έβλεπταν στην άκρη σαν άχρηστα μόνο μερικά εργαλεία. Το ξυλόλετρο, το παλατζόνι, τη ξάλη, το δρελόκι. Έβαλαν στην άκρη και ένα μέρος από σχέσεις, δεσμούς και παραδόσεις.

Κάποτε όλοι οι χωριανοί είχαν την αίσθηση του «εμείς» τη δικιά τους ταυτότητα, τη δικιά τους κοινωνία, τα δικά τους ήθη και έθιμα. Ολο το χωριό ήταν μια μεγάλη οικογένεια. Αυτό δεν είναι σχήμα λόγου.

● Συνέχεια στην 4η σελ.

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΑΣ

Ο κάθε συγχωριανός μας μπορεί να μας στέλνει τη συνεργασία του ετήσιου για οποιοδήποτε θέμα. Η εφημερίδα μας θα γίνει καλύτερη με τη δική σας συμμετοχή. Είναι ευνόητο χωρίς αυτή δε μπορεί να συνεχίσει.

Νομίζουμε ότι όλοι κάτι έχουμε να πούμε για τα πράγματα που αφορούν τον τόπο μας. Και αυτό δε θέλει ιδιαίτερες γνώσεις και ικανότητες. Όπως και οι ίδιοι είμαστε απλοί και η γλώσσα μας είναι απλή. Απλή είναι και η εφημερίδα μας. Αυτό φαίνεται και από αυτό το φύλλο.

Τη διεύθυνση την ξέρετε. Σωκράτους 73, 3ο όροφο.

Περιμένουμε, λοιπόν. Το Δ.Σ.

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗΝ ΑΥΡΑ «Ο Αρχαιολόγος»

Κοιτηφορίζοντας προς το χέρι μου ήρθαν στο μυαλό μου πολλές παιδικές αναμνήσεις. Μνήμες αξέχαστες. Χαραγμένες βαθειά μέσα μου. Τίποτα δεν έχει αλλάξει από τότε πριν από είκοσι πέντε ή τριάντα χρόνια. Οι καρδιές αγέρωχες δεξιά και αριστερά του δρόμου, με τις καταπράσινες φυλλωσιές τους λες και θέλουν να σου μιλήσουν παραπονεμένες για ότι έχασαν. Χρόνια καταδεκτικές δεχόταν κάτ' απ' τον ίσκιο τους όλους τους συγχωριανούς με τα φορτωμένα ζα τους για μίαν ανάσα, μετά την εξαντλητική ανηφοριά.

Μια ανηφοριά σωστό μαρτύριο. Αφήνοντας τα Τσαπαρβέικα συμπλια αρχίζω να κατεβαίνω το μονοπάτι εκείνο το παλιό. Όλα μου είναι γνώριμα, οι πέτρες, οι ρίζες από τα δέντρα που το νερό τις έχει αποκαλύψει και οι σκάλες όπως τις λέγαμε στο χωριό. Το τοπίο είναι άγριο και απότομο και κάπου—κάπου δεξιά και αριστερά στο πέρασμα ξεπετιούνται μικρές χουρχούρες φοβισμένες. Εξαφνα ένας πελώριος αστρίτης περήφανος με το κεφάλι του σηκωμένο ψηλά με κοιτάει περιέργως λες και χρόνις έχει να δει άνθρωπο. Στην

αρχή με πιάνει ρίγος όπως τον κοιτώ, με κοιτάζει λοξά και χάνεται μέσα στο λόγγο. Αρχισα να συνέρχομαι απ' το συμβάν.

Προχωρώντας προς τα κάτω περνάω τη μεγάλη σκάλα που εδώ αγκομαχούσαν τα ζα να την ανέβουν και τα πέταλά τους αφήνουν τα σημάδια πάνω στο σκληρό πέτρωμα. Ενας μικρός ατόπιχος ακούγεται κάτω απ' τη σπηλιά σα ξεψυχισμένο ταμπούρλο. Όσο προχωρώ ξαφνικά αντικρύζω όλο το μεγαλόπρεπο τοπίο που η φύση έχει δημιουργήσει, ποιος ξέρει πόσα χρόνια πριν. Οι πλαγιές καταπράσινες από κουμαριές, πεύκα, ρύκια, μελιούς, αγλαντισιές, πουρνάρια και αριές. Κάτω στη ρεματιά τα αιωνόβια πλατάνια που οι κορμοί τους σχηματίζουν τεράστιες κουφάλες που απαγκιάζαμε μέσα τους. Στη μέση της ρεματιάς, κάτι το ξεχωριστό στο άγριο τοπίο.

Τε εκκλησάκι της Αγίας Παρασκευής, που στέκει αγέρωχον να θέλει να ημερέψει το τοπίο. Εκεί λέγεται ότι πέρασε ο Κολοκοτρώνης και στάθηκε λίγο να ξεποσάσει και να δροσιστεί στα γάργαρα νερά. Απέναντι απ' το εκκλησάκι έτρεχαν τα κανάλια και δίπλα σ' ένα μικρό άνοιγμα οι δρύσες που απ' και γεμίζαμε τα βαρέλια νερό παλιότερα.

Από δω και κάτω αντιμετωπίζω μια πραγματικότητα αντίθετη με τις μνήμες μου.

Τα γραφικά γεφυράκια, οι καταρράκτες, τα γέρικα πλατάνια, τα περιβόλια με τα κανάλια τους, χάθηκαν από την απρογραμμάτιστη διάνοιξη του δρόμου, και την επιπόλαια παρουσία της πολιτείας.

Αποκαρδισμένος από την αλλοίωση του τοπίου και επειδή ήθελα να κρατήσω τις παλιές μου μνήμες πήρα το δρόμο της επιστροφής.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Β. ΛΕΝΤΖΟΣ

ΜΗΛΙΩΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Πέρανε στη ρούγα μας ο μπάρμπα Σωτήρης από τη Ντάρτιζα με το μουλάρι φορτωμένο γουρνόπουλα. Του φωνάζει ο πατέρας, για στάσου να δούμε το πράμα. Στέκεται ο μπάρμπα - Σωτήρης.

— Έχεις κανά καλό;

— Πώς δεν έχω. Όλα διαλεχτά είναι, οτι τους ρίξεις τρώνε, κι η μάννα τους είναι μια φοράδα μέχρι και πάνου.

Για να μη τα πολυλογούμε, διαλέγει ένα ασπρούλικο ο πατέρας, μακρυμούτσουνο, ήτανε η ράτσα του τέτοια. Κι επειδή έλειπε η νοικοκυρά από το σπίτι και το γουρούνι ήθελε ολόκληρη μανούδρα να δεθεί, το κλείσαμε προσωρινά στη τουαλέτα μέχρι να έρθει η μάννα να το συγίρει. Η τουαλέτα, βέβαια, καθώς οι παλιές στο χωριό, ήτανε ξεχωριστό οίκημα και μάλιστα δεν είχε λεκάνη. Είχαμε δάλει μια σανίδα επάνω μη πέσει τίποτα μέσα και στις δύσκολες στιγμές τη χρησιμοποιούσαμε κιόλας. Έρχεται το δράδυ ή μάννα.

— Πήρα 'να γουρούνι, της λέει ο πατέρας, τόχω κλείσει στη τουαλέτα, πήγαινε να το δέσεις να το ταΐσεις.

Πηγαίνει και η μάννα. Κοιτάει για το γουρούνι, παυθενά γουρούνι. Να κτυπιέται η μάννα.

— Εί κακό που 'παθα η μαύρη.

— Πάει το γουρούνι.

— Είσαστε άχρηστοι.

— Να πάτε να το βρείτε τώρα.

— Θα πήγε στη Ντάρτιζα.

— Θα πήγε να βρει το Σωτήρη, συμπλήρωνε ο πατέρας.

Τέλος πάντων, ψάχνουμε από δω, ψάχνουμε από κεί, ζούνι μου από δω, ζούνι μου από κεί, πουθενά το ζούνι. Κάποια στιγμή, κι ενώ είχαμε φάει το τόπο, ακούμε κοντά στη τουαλέτα κάτι ούι - ούι ξεψυχισμένα. Κάπου εδώ θάνατο πλακωμένο. Σηκώνουμε κλά

ρες καψόξυλα, τίποτα. Ιδέα μας θάτανε, λέμε. Σε λίγο όμως, ακούμε κάτι ούι - ούι να δγαίναν μέσα από τη τουαλέτα. Πάμε μέσα βλέπουμε το σανίδι ανασκωμένο. Στήνουμε αυτί, ακούμε ούι - ούι - ζού - ζού από μέσα τώρα.

— Τι έπαθα η μαύρη εγώ, να λεί η μάννα.

— 'Ηθελε να βαφτιστεί η

— Άστο να κάνει ανασκαφές η

— Μπαράδο Σωτήρη, αντί για γουρούνι μούδωσες αρχαιολόγο, να λεί ο πατέρας.

Δεν έπρεπε να χρονοτριβούμε άλλο, έπρεπε να γίνει η επιχείρηση σωτηρίας.

Φωνάξαμε ένα μικρό από τη γειτονιά. Θα σου δώσουμε και ένα πενήνταρικο, του λέμε, εσύ είσαι λεπτός και χωράς. Έρχεται τρεχάλα. Σωθήκαμε, λέγαμε μεις, από μέσα μας, θα μας ξελασπώσει. Εκείνο ρίχνει μια ματιά και φεύγει τρεχάλα όπως ήρθε. Δεν υπήρχε άλλη λύση, σπάμε λίγο το τσιμέντο, ρίχνουμε μια σκάλα μέσα. Ήδη ένας από μας, ονόματα δε λέμε, είχε φορέσει στολή κατάδυσης. Γαλότσες, νάυλον σακούλες στα πόδια και στα χέρια. Ο ασπρούλης ανασύρθηκε βαφτισμένος. Κι το όνομα αυτού, αρραίο-λόγος. Τ. Χ. ΠΙΠΠΑΣ

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Ο Σύλλογος έχει προγραμματίσει πενήνήμερη εκδρομή στη Βουλγαρία στις 11 Σεπτεμβρίου 1987. Η επιλογή της Βουλγαρίας έγινε επειδή το κόστος είναι προσιτό και μπορεί να συνδυαστεί με ιατρικές εξετάσεις. Οι δηλώσεις συμμετοχής πρέπει να γίνουν το αργότερο μέχρι τις 10 Αυγούστου.

ΛΕΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΤΟΠΟ ΣΟΥ ΚΙ ΑΣ ΕΙΝΑΙ ΜΠΑΛΩΜΕΝΕΣ

Επειδή για μας αυτές οι λέξεις έχουν σχέση με κάποιες μνήμες ή κάποιο συναίσθημα απ' ενός και απ' άλλου αποτελούν στοιχείο της πολιτιστικής μας παράδοσης, θεωρούμε σκόπιμο κάθε φορά να παραθέτουμε ένα μέρος απ' αυτές. Δεν σημαίνει σώνει και καλά οτι τις υιοθετούμε. Αλλά έχουν κάτι να μας θυμίσουν, αλλά και τη δική τους γλωσσική αυτοτέλεια.

ΜΠΟΛΚΑ: Φόρεσα τη μπόλκα μου κι απάγκισσα στο σύνερο.

ΜΟΥΡΤΣΑ: Ήτανε μούρτσα ακόμα ίσια πούγλεπες το δρόμο.

ΚΟΤΑΕΙ: Κι εν σου κοτάει ξανσέλα.

ΓΟΡΤΣΑ: Πήγε η γόρτσα στα πόδια σου 'να γάνα.

ΠΡΟΣΚΟΜΟΥΔΙ: Κι ήταν λειψά τα κόλυβα, μικρό το προσκομούδι.

ΜΠΟΝΩΡΑ: Πού πάτε μωρή μπονώρα - μπονώρα.

ΞΥΛΑΧΕΡΟ: Και λύθηκε το ξυλόχερο και γέμισε άχερα η αγρά.

ΝΩΡΟΥΛΙΑ: Νωρούλια - Νωρούλια τάδγαλες, πριν πέσει το φεγγάρι.

ΤΕΚΝΟΦΕΣΙ: Και στη Μποκόιλα λαγκόδερνε ο Καράς από το τεκνοφέσι.

ΞΕΜΑΡΛΟΥΚΩΤΟΣ: Γύρναγε μεθ' σμένος και ξεμαρλούκωτος τη Κυριακή.

ΛΩΒΟΣ: Είσαι και συ λωβός σα τη νύνα σου.

ΧΑΒΔΑΛΙΑΣΜΑ: Χαβδάλιασες τη φωτιά και έχεις καφαλίδες.

ΣΕΜΠΡΟΣ: Με τέτοιο σέμπρο πούκανες, μη χάσεις τη σεμπρία.

ΠΙΣΑΒΡΥΤΗΣ: Και κείνο το μπαρούλο σου τόσα χρόνια πι-σαβρύτης.

ΠΑΛΑΤΖΟΝΙ: Και περπατάς αργά και πας σα παλατζόνι.

ΜΩΡΟΧΑΥΛΟΣ: Και καθότανε σα μωρόχαυλος στον ήλιο περλεκάτσι.

ΜΙΣΟΓΟΜΙ: Κι έβαλες μισογόμι το παιδί και γλάρωσε στον ήλιο.

ΜΟΥΣΙΤΣΑ: Σε ξέρω εγώ τι μουσίτσα είσαι.

ΣΤΡΩΚΛΑ: Και είσαι στο χωρό, ολο μεγάλες στρώκλες.

ΚΑΦΥΡΟ: Κι έκανε τὸ κάφυρο σα το λαγὸ στο βάτο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΟΥΣ

ΒΑΡΡΟΪΚΗ ΑΚΑΡΙΔΑΣΗ

(ΑΚΑΡΙ 'Η ΤΣΙΜΠΟΥΡΙ ΤΩΝ ΜΕΛΙΣΣΩΝ)

Η σοβαρή αυτή αρρώστια της μέλισσας ήλθε στη χώρα μας από τις γειτονικές μας χώρες Βουλγαρία, Γιουγκοσλαβία και πιθανόν την Τουρκία, κατά το 977 ή και νωρίτερα.

Οφείλεται σε ένα πολύ βλαβερό για τις μέλισσες εκτοπαράσιτο ακάρι (ταμπόρι) που επιστημονικά λέγεται VARROA JACOBSONI, που προσβάλλει όλες τις βιολογικές μορφές της μέλισσας (βασιλισσα, εργάτιδα, κηφήνα), καθώς και όλα τα βιολογικά στάδια αυτής (γόνο και ακμαία).

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Ο καλύτερος τρόπος θεραπείας μιας αρρώστιας είναι η πρόληψή της, γι αυτό πρέπει να αποφεύγονται το δυνατόν όλα όσα συντελούν στη διάδοσή της. Ιδιαίτερα σε περιοχές που είναι ακόμα αμόλυντες να αποφεύγεται η αγορά μελισσών, η μεταφορά βασιλισσών ή μελισσομηρών και παλιού μελισσοκομικού υλικού από μολυσμένες περιοχές.

Σε περίπτωση που η

προσβολή περιορίζεται σε μικρό αριθμό μελισσομηρών θα συμβουλευόμαστε την καταστροφή των μελισσών και κυνηθρών και την απολύμανση των κυψελών (δουλειά που πρέπει να γίνεται επίσης αν τυχόν αγοράσαμε παλιές κυψέλες) με θειάφι).

Όταν όμως παρόλες τις προφυλάξεις διαπιστώνουν με την ύπαρξη της αρρώστιας σε μεγάλο βαθμό πρέπει να επέμβουμε με φάρμακα πριν όμως από αυτό πρέπει να ξέρουμε, τα παρακάτω:

● Η πιο καλύτερη περίπτωση για την καταπολέμηση της αρρώστιας είναι η περίοδος του χειμώνα γιατί τότε το ακάρι που την προκαλεί δεν συνεπάγεται. Βρίσκεται με τους χαμηλότερους πληθυσμούς και είναι συνεχώς εκτεθειμένο (δεν είναι σκεπασμένο με κερί) και κατά συνέπεια πιο εύκολα και αποτελεσματικά γόνος εφόσον είναι δυνατό προσβάλλεται από την τοξική δράση των φαρμάκων.

● Κάθε τεχνητή δημιουργία περιόδων χωρίς να γίνει, δημιουργεί τις προϋποθέσεις και αυξάνει τις δυνατότητες για πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση της αρρώστιας.

● Σε μελισσοσμήνη που η προσβολή έχει προχωρήσει πολύ, επιβάλλεται η αφαίρεση του γόνου, και η τεχνητή δημιουργία περιόδου χωρίς γόνος. Στη περίοδο αυτή εφαρμόζουμε με τα φάρμακα κι έτσι ν' πάχυνε δυνατότητα να διασωθούν τα μελισσοσμήνη

● Συνέχεια στην 4η σελ.

«ΜΗΛΙΩΤΙΣΣΑ»

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΜΗΛΙΩΤΩΝ ΗΛΕΙΑΣ

Χρόνος 1ος — Αρ. Φύλ. 1
Υπεύθυνος για το Νόμο:

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΛΕΝΤΖΟΣ
Γ. Τερταέτη 95, Ν. ΨΥΧΙΚΟ
Υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΤΑΚΗΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ
Καλαμακίου 82, ΚΑΛΑΜΑΚΙ
Τηλ. 9826.565
Γραφεία: Σωκράτους 73,
3ος όροφος. Τηλ. 5226.184.
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
365 δραχ. Προαιρετική.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

που έγιναν

● ΤΡΙΗΜΕΡΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Εδώ θα θέλαμε να τονίσουμε την αθρόα συμμετοχή των συγχωριανών μας. Αυτό μας δίνει κουράγιο άλλη φορά να προγραμματίσουμε κάτι καλύτερο στηριζόμενοι στη δική σας συμπαράσταση και στις ιδέες σας.

● ΑΡΤΟΡΚΛΑΣΙΑ 10ης ΜΑΪΟΥ

Αντίθετα η συμμετοχή στην επιμνημόσυνη δέηση και αρτο-

κλασία που έγινε με την ευκαιρία της εορτής του προστάτη του χωριού μας σε εκκλησάκι της Αθήνας ήταν απογοητευτική. Γιατί άραγε;

● ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΙΣ ΔΕΛΦΟΥΣ — ΠΑΡΝΑΣΣΟ

Πιστεύουμε πως ήταν μία από τις καλύτερες εκδρομές του Συλλόγου μας και από άποψη συμμετοχής και από άποψη ψυχαγωγίας.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ που προγραμματίζονται

● Εκδρομή στις 28 Ιουνίου στην Επίδαυρο — Ναύπλιο — Μυκήνες.

● Τριήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις στις 23 Αυγούστου.

Συγκεκριμένα με:

α) Έκθεση φωτογραφίας στο Πνευματικό Κέντρο.

β) Ειρηνοδρομία με συμμετο-

χή των γύρω χωριών από το Πούσι στην Ολυμπία.

γ) Αγώνα δρόμου Μηλίες — Δούκα, με τη συμμετοχή όσων εφείτησαν στο Γυμνάσιο Δούκα.

δ) Αναδίωξη παλιών παιχνιδιών κλπ.

● Πενθήμερη εκδρομή στη Βουλγαρία, στις 11 Σεπτεμβρίου.

ΒΑΡΡΟΪΤΗ ΑΚΑΡΙΑΣΗ

Συνέχεια από την 3η σελ.

νη.

● Εάν κατορθώσουμε να δημιουργήσουμε μέσα στις κυψέλες, στις περιόδους που αναπαράγονται οι μέλισσες, τοξικό περιβάλλον για τα ακάρεα για 13—15 συνεχείς μέρες (όσες και ο βιολογικός κύκλος της αρρώστιας), αυξάνουν οι δυνατότητες για μια αποτελεσματική αντιμετώπιση του ακάρεως. Ιδιαίτερη σημασία εμφανίζουν για τις περιόδους αυτές τα φάρμακα είναι που έχουν μεγάλη διάρκεια δράσης ή εκείνα που έχουν τη δυνατότητα με επανειλημμένες επεμβάσεις να δημιουργούν πολυήμερο τοξικό περιβάλλον.

Πολλά είναι τα φάρμακα (ακαρεοκτόνα) που χρησιμοποιούνται ή χρησιμοποιήθηκαν ανάλογα με την εποχή, για την καταπολέμηση της αρρώστιας, ακόμη έχουν αναπτυχθεί και βιολογικές μέθοδοι, πλην όμως δεν έχουμε φθάσει μόνο με τη χημειοθεραπεία σε απόλυτα θετικά αποτελέσματα. Όμως μπορούμε να πούμε ότι υπάρχει η δυνατότητα σχετικού ελέγχου αυτής, με την προϋπόθεση βέβαια της έγκαιρης διάγνωσης και των συνεχών επεμβάσεων. Ετσι εξασφαλίζεται όχι μόνο η αποφυγή ολοκληρωτικής καταστροφής των αρρώστων

μελισσοσμηνών, αλλά και η διατήρηση αυτών σε παραγωγικά επίπεδα.

Βιολογική μέθοδος περιορισμού της αρρώστιας

Στο 27ο Διεθνές Μελισσοκομικό Συνέδριο, που έγινε το Σεπτέμβριο του 1979 στην Αθήνα, 2 ξένοι ερευνητές (RUTNER και KOENIGER), ανακοίνωσαν μέθοδο με την οποία επιτυγχάνεται η προσέλκυση και η παγίδευση μεγάλου αριθμού ακαρέων.

Ετσι οι ανωτέρω ερευνητές συνιστούν όπως στις περιόδους που τα μελισσοσμήνη εκτρέφουν κηφήνες και εφόσον υπάρχουν ευνοϊκές συνθήκες για το χτίσιμο νέων κηρυθρών, να τοποθετούνται στις κυψέλες από ένα κενό πλαίσιο, που παρέχουν την ευκαιρία στις μέλισσες να κατασκευάζουν σ' αυτά κυρήθρες με μεγάλο αριθμό κηφηνοκελλών (κηφηνοκηρήθρες).

Η βασίλισσα έλκεται από την φρεσκοχτισμένη κηρήθρα και ωοτοκεί αμέσως σ' αυτή. Στη συνέχεια μόλις όλος ο κηφηνογόνος σκεπασθεί αποσύρεται το πλαίσιο και έτσι κααστρέφονται αρκετά ακάρεα που βρίσκονται στα κηφηνοκελλιά της κηρήθρας.

(Αναδημοσίευση από τη «Φωνή Βραχιανιτών Καρδίτσας»)

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Ένα έργο σημαντικό που σήμερα υπολείτουργεί

Το Πνευματικό Κέντρο αποτελεί ένα κόσμημα για το χωριό μας. Αυτό πιστεύουμε δεν πρέπει να το αμφισβητεί κανείς. Από την εποχή της αποπεράτωσής του έχουν περάσει κιόλας είκοσι χρόνια. Το ότι η λειτουργία του στις μέρες μας έχει ατονήσει δεν το υποτιμά ούτε σαν έργο, ούτε σαν ιδέα. Αντίθετα, αν αναλογιστούμε την οικονομική και πολιτιστική πραγματικότητα, κατά την εποχή της ανεργίας του θα πεισθούμε για τη τεράστια αξία του.

Το ότι το στερούνται μεγαλύτερα χωριά και κωμοπόλεις ακόμη και σήμερα αυτό πρέπει να μας κάνει υπερήφανους.

Έργο σημαντικό λοιπόν. Και πρέπει εδώ να τονίσουμε την προσφορά και τις προσπάθειες όλων εκείνων που συνετέλεσαν στη δημιουργία του. Δεν τους χρειάζεται νομίζουμε ονομαστική αναφορά. Έχουν ήδη καταξιωθεί στη συνείδηση όλων μας.

Ας προσεγγίσουμε καλύτερα τις δυνατότητες αυτού του έργου.

Στον επάνω όροφο, που αποτελεί μια ευρύχωρη αίθουσα, υπάρχει βιβλιοθήκη με αξιόλογα βιβλία. Αυτός ο χώρος προσφέρεται και για ομιλίες, συζητήσεις και κάθε είδους πολιτιστικές και επιμορφωτικές εκδηλώσεις. Στον κάτω όροφο υπάρχει ιατρείο για την εξέταση των συγχωριανών μας, από τον αγροτικό γιατρό της περιοχής μας. Εκτός απ' αυτό υπάρχει γραφείο και μια μικρότερη αίθουσα που εκεί παλιότερα λειτουργούσε οικοκυρική σχολή. Με λίγα λόγια το έργο προσφέρεται για πράγματα πολύ σημαντικά. Τώρα το αν εμείς δεν μπορούσαμε να τα αξιοποιήσουμε, θαρρύνει εμάς τους ίδιους και όχι δέβαια το ίδιο το έργο.

Παλαιότερα το πνευματικό κέντρο ήταν πράγματι μια κυνέλη πολιτισμού. Όλοι θυμάστε τις διαλέξεις, τις προβολές, τις θεατρικές παραστάσεις των παιδιών του δημοτικού σχολείου που γινόνταν εκεί. Στο σημείο αυτό, θα ωραίο σκοπίμο να αναφέρουμε τον Αθανάσιο Νταουσάνη δάσκα

λο για αρκετό καιρό στο χωριό μας.

Η συμβολή του στη λειτουργία της βιβλιοθήκης ήταν πιστεύουμε τεράστια. Για ένα διάστημα λειτουργήσε και το ιατρείο τώρα ιατρείο γίνεται το κάθε καφενείο και καμιά φορά ο υπαίθριος χώρος. Γι αυτή τη κατάσταση έχουμε όλοι λίγο πολύ ευθύνη.

Εμείς ο Σύλλογος δεν αποποιούμεθα την ευθύνη μας, και για αυτό ξεκινάμε κάποια προσπάθεια σε πρώτη φάση να λειτουργήσει αυτός ο χώρος.

1) Ζητάμε τη συμπαράσταση και τις προτάσεις της κοινότητας και της πολιτιστικής επιτροπής που όρισε ο Σύλλογος στο χωριό.

2) Αρχίζουμε να εξοπλίζουμε το ιατρείο ελπίζοντας στην σύντομη επαναλειτουργία του.

3) Στά πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων που θα γίνουν τον Αύγουστο θα διοργανώσουμε έκθεση φωτογραφίας στη μεγάλη αίθουσα.

Αυτά τα λίγα σαν αρχή.

Τ. Χ. ΠΙΠΠΑΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΣΕΜΠΡΟ ΣΤΟ ΤΡΑΚΤΕΡ

Συνέχεια από την 2η σελ. Φαίνεται από το ότι οι γονείς μας μάθαιναν τους συγχωριανούς μας να τους φωνάζουμε «θείους» και «θείαδες». Όλοι λογίζονταν «θείοι», συγγενείς μας δηλαδή. Ενώ οι άλλοι που ήταν από άλλα μέρη ήταν «ξένοι». Τώρα μέρα με τη μέρα αποξενωνόμαστε και οι ίδιοι. Κάθε νοικοκυριό αποκτάται από τη κοινότητα και το θεωρεί υποχρεωτικό να υποχρεωθεί στο γείτονα. Δεν θέλει να δείξει ότι τον έχει την ανάγκη, προτιμά να πάρει το δικό του εργαλείο για να μη φθάσει στη γειτονία και να το ζητήσει. Παλιά δεν είχε πρόβλημα να πει «Κώστα να δός μου δεξί το πατητό να δώσω μια ψύχα τυρί» ή «Λία αϊριο θέλω τ' αλόγο σου να ρίξω πέντε σπυριά στη Σκόζα».

Αρχισε σιγά-σιγά και το χωριό μας να βγίνει από το παραδοσιακό τρόπο και «αστικοποιείται».

Τα σίτια βέβαια είναι πολλά και αν θέλαμε τ' αναλύσουμε θα χρειάζομαστε πολλές σελίδες. Τα μέσα μαζικής επικοινωνίας,

έφεραν τους χωριανούς σε επαφή με καινούργια πράγματα, καινούργια πρότυπα και συμπεριφορές.

Η τηλεόραση, η εκπαίδευση, η εκβιομηχάνιση, συνετέλεσαν στην άνοδο του πνευματικού και οικονομικού επιπέδου, είχαν όμως αρνητικές επιπτώσεις

στη ζωντανή παράδοση και τις έντονες κοινωνικές σχέσεις.

Κλείνοντας αναρωτιέμαι μήπως η θεριζοαλωνιστική διευκολύνοντας στη συγκομιδή θέρισε ως ένα βαθμό σημαντικό και τις σχέσεις μας;

ΑΓΑΠΑ ΤΟ ΔΑΣΟΣ

Είναι για σένα πηγή πλούτου, υγείας, προστασίας και ομορφιάς.

Προστάτεψέ το από κάθε απειρόσκηπη ενέργεια που μπορεί να το βλάψει.

Όταν ανάψεις φωτιά, να έχεις υπόψη σου τον κίνδυνο πυρκαγιάς.

Εξακριβώσε καλά αν έσθης τη φωτιά που άναψες.

Μια απροσεξία σου μπορεί να προκαλέσει μεγάλη συμφορά.

Φύτεψε δένδρα γιατί βοηθάς στην αναδάσωση και την Εθνική Οικονομία της πατρίδας σου.

Για όσα καλά σου προσφέρει ζητά μόνο την αγάπη σου.

ΜΑΘΕ ΝΑ ΑΓΑΠΑΣ ΤΟ ΔΑΣΟΣ

ΣΥΝΣΤΕΙΛΑ ΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗ

Αγαπητοί Συγχωριανοί.

Ο Σύλλογος προχώρησε στην έκδοση αυτής της εφημερίδας, επειδή πιστεύει ότι θα συνεισφέρει στην καλύτερη επικοινωνία μεταξύ μας καθώς και στην ενημέρωση για πράγματα που αφορούν τον τόπο μας. Αυτό βέβαια, σημαίνει ένα επιπρόσθετο βάρος στις φτωχές πλάτες του Συλλόγου μας.

Στηριζόμενοι στη δική σας πνευματική και υλική συμπαράσταση, κάναμε την αρχή. Η πνευματική σας συμμετοχή είναι δεδομένη και ατιμολόγητη.

Άλλωστε και η υλική σας συμμετοχή είναι δεδομένη μα τιμολογημένη, μόνο μια δραχμούλα την ημέρα.

Μη λιώτισσα